

ปัญหาศึกษาที่คนสนใจ

พ่อด็ก กา หนงสอพิมพ์ เดิตรง ชนบนโคเรอน มาหา
ข้าพเจ้าบอกว่า มีจดหมายในขางกอกโตมส์ลงนามเพยต
ลुकส์ว่าแกกขข้าพเจ้า แต่สำหรับแกไม่เสียหาย เพราะ
เขากลขจะชมเสียอีก แต่สำหรับข้าพเจ้า มีขอคคคาน
มากอยู่ ข้าพเจ้าไม่ตอบหรือ? พตพลงแกส่ง ขาง
กอกโตมส์วันที่ ๑๖ พฤษภาคมให้ดู ข้าพเจ้าตอบว่าได้
อ่านแล้ว แต่ยังไม่เคยเป็นนงเขียนหนงสอข่าว และ
ยังไม่อยากเป็น ที่อตุลสำหรับคความเห็นของพ่อด็ก และ
อะไรต่ออะไรเป็นครังคราว ก็เพอช่วยแมกาชนต่าง ๆ
ใหม่เรื่องเป็นเรื่องขาง ไม่เป็นเรื่องขาง ตามคำชกชวณ
ของเพื่อนฝูง เพอให้ชนเทงใจผู้อ่าน ชงเห็นอยงานมา
แล้ว หนเขาหาหนงสออ่านเล่นเป็นเวลาพักผอนเท่านั้น
พ่อด็กประหลาดใจที่ข้าพเจ้าพคอย่างอ่อย ๆ ดูไม่โกธ
เสียเลย แกกระย่นกระยอให้ข้าพเจ้าตอบ จนข้าพเจ้า

รำคาญต้องอธิบายว่า น้แหละเป็นสิ่งหนึ่งทพอดกจะตอง
ทำ คือ ตกกลงกับผู้มีความเห็นไม่ตรงกัน ว่า เรามีความ
เห็นแตกต่างกันได้ โดยไม่ต้องโกรธกัน ในที่สุดเมื่อแก
จะให้ตอบให้ได้ เพราะปัญหาการศึกษาเกี่ยวด้วยประ-
โยชน์ของบ้านเมืองอยู่ ข้าพเจ้าจึงตกลงว่า เอาละ ที่
เราพูดกันวนนแหละ ข้าพเจ้าจะบันทึก ส่งไปให้วิทยากรย์
เพื่อประโยชน์เช่นว่านั่นเท่านั้น.

ขอทแกเจ็บแสบมากที่สุดคนนั้น แกตั้งปัญหาให้ข้าพเจ้า
ตอบก่อน ว่า จริงหรือ เขาว่าโรงเรียนมิชชันนารีหัดเสมียน
และเข้าราชการได้ดีกว่าโรงเรียนรัฐบาล? เพราะฉะนั้น
เพียงพวก มิชชันนารี สองสามคน กระทรวงศึกษา ก็เอาชนะ
เขาไม่ได้แล้ว ข้าพเจ้าตอบว่าจริง แต่โดยนัยคงจะ
อธิบายต่อไปนี้ โรงเรียนมิชชันนารี เป็นเครื่องจักรตัวหนึ่ง
ในเรือนจักรใหญ่แห่งการศึกษาของประเทศ กระทรวง
ศึกษาไม่เอาชนะ กลับเขาถอยด้วยพระราชบัญญัติ
โรงเรียนราษฎร์ ถ้าเขาเป็นโรงเรียนราษฎร์ และด้วย

พระราชบัญญัติประถมศึกษา ถ้าเขาเป็นโรงเรียนประชา
บาล ดังที่ท่านสังฆราชเรเน เปโรสตั้งขึ้นในชนบทหลาย
แห่งที่ชาวบ้านเป็นคริสต์ศาสนิก ความคิดที่ถือเป็นกัน
เองกันเขาเป็นความคิดครั้งพระเจ้าเหา ดังแต่มีพระราช
บัญญัติ ทั้งสองนชน โรงเรียนเขา ก็เป็นโรงเรียนเรา
เพราะเราต้องการตัวจกรนั้น ๆ ในเรือนเครื่องจักรใหญ่ของ
เรา ซึ่งประกอบด้วยตัวจกรต่าง ๆ ทำหน้าที่ผล ๆ กัน
เมื่อคนกันเขาแล้วกลายเป็นแรงศึกษาของบ้านเมืองที่เกิด
แต่เรือนจกรนั้น

ถ้าโรงเรียนมัธยม ของ มิซซันร ดังเข้มไปทางพาณิชย์
รูปมัธยมวิสามัญ หักคนให้เขียนเล่มตามห้าง หรือ
สำนักงานของราชการบ้าง เขาก็เป็นตัวจกรที่เราปรารถนา
ยิ่ง ถึงเขาจะไม่สามารถส่งนักเรียนมาเข้าสอบมัธยมสามัญ
(มัธยม ๘) หรือถึงสกอลาชิป หรือส่งได้เพียงคนสอง
คนเราก็ไม่ว่า เพราะนั่นเป็นกิจของตัวจกรอีกชนิดหนึ่ง
คือ โรงเรียนมัธยมสามัญ ที่หักคนสำหรับเลขออกคุม

ศึกษา มีมหาวิทยาลัยเป็นต้น ซึ่งกำลังเข้าสู่ฐานะ
 ที่จะรับแต่ผู้จบมัธยมสามัญแล้วเท่านั้น อันเป็นความ
 ปรารถนาของเพี้ยตลกส์อย่างหนึ่งที่จะให้มหาวิทยาลัย
 ของเราไ้รับแต่นักเรียนที่เหมาะสม คือชั้นนิสิต หรืออีก
 นัยหนึ่งว่า Matriculated students โรงเรียนรัฐบาลชั้น
 มัธยมบริบูรณ์เขว่นเขว่นตัวจกรรป็นทงนน เว้นแต่โรง
 เรียนพาณิชย์การวัดแก้วฟ้า ที่เป็นมัธยมวิสามัญ มีคน
 เป็นทุกชนกนกว่าเด็กโตมัธยม ๘ มากจนทุกที่ สำนัก
 งานต่าง ๆ คนก็เต็ม จะไปทำอะไรกนทีไหน? นึเป็น
 ที่หมายแห่งเวลาว่า มหาวิทยาลัย จะเริ่มเข้าสู่นะใดแล้ว
 เพราะเด็กพวกนี้สำหรับชั้นมัธยมศึกษา ที่ยังระขาดไปหา
 งานทำ จนโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหลาย มีมหาวิทยาลัย
 เป็นต้น ยงบดประตักนพวกต่ำกว่ามัธยมบริบูรณ์ไม่ได้
 มันเป็นโรคอันตรายหาก ต้องแก้ด้วยยาขนานอื่น นักเรียน
 พวกนี้ในประเทศพะม่าเขาได้ไ้โดยละ ๔,๐๐๐ คนเศษ

ความเจ็บร้อนของพ่อตก ซอดตกไป ที่แกขอให้ ข้าพเจ้า
อธิบาย คือจริงหรือเชื่อว่า (รวมทั้งเซอร์มิตข้าง) เรา
ตั้งโรงเรียนมากเกินไป ทนไม่พอ ควบคุมไม่พอ จ้างแต่
ครูเลว ๆ เงินเดือนถูก ๆ ผลของการศึกษาก็คือแต่ถ้อ
เอาจำนวนมากเชื่อว่า ไม่ได้ลักษณะที่ดี กลายเป็นถ้อเอา
ปริมาณ Quantity ไม่ใช่ Quality เทกฉลาดในกรุง
เทพ ๆ เราปล่อยไว้ เกณฑ์เอาเด็กเลี้ยงควายมาเข้า
โรงเรียน เราไม่ต้องการ เสมียน แต่เราเอง กลับหัด
เสมียน? คำถามมากมายเหล่านี้จะตอบว่าจริงหรือไม่
จริงก็ยาก มันเป็นได้ทั้งสองอย่าง ถ้าผู้ถามรู้ว่าเขา
พูดอะไร เขาต้องหมายเอาการใช้พระราชบัญญัติประถม
ศึกษา และทักว่า (๑) ยังไม่ถึงเวลาใช้พระราชบัญญัติ
นี้ทำไมจึงไปใช้เข้า? และ (๒) ในกรุงเทพ ฯ ทำไม
ไม่ใช่ ไล่ไปใช้หัวเมือง?

สำหรับข้อ (๑) พ่อตกได้อธิบายความจำเป็นไว้แล้ว
ในเรื่องที่จะไม่ตามรอยรัสเซีย จีน และ อินเดีย ซึ่งเขา

ใช้แผนศึกษาโบราณ ซึ่งเคยวนเรียกกันว่าแผนเส้นตั้ง Vertical เราเป็นประเทศจักใหม่ เป็นธรรมดาอยู่เอง ที่จะต้องใช้แผนปัจจุบัน คือ แผนเส้นราบ Horizontal หรือตามคำอธิบายของ นายแม็กอาฟ อาคันตกะ จาก สห-ปาโลรัฐอเมริกา ที่ แสดงปาฐุพิเศษ ที่มหาวิทยาลัยของเรา เรื่องข้อเกิดแห่งกำลังของประเทศ ว่าข้อเกิดอย่างหนึ่ง คือการศึกษา ต้องรักษารูปเจดีย์ Pyramid คือฐานใหญ่ ยอดเรียวเพอกลั่นคนเป็นชั้น ๆ จาก ประถม มัธยม และอุดม จะได้เลือกคนทั้งประเทศ ไม่ใช่เลือกเฉพาะชั้น หรือเฉพาะในกรุง จะได้เห็นการเลือกอย่างกำโรงามที่สุด เพราะได้กำลังมากที่สุด และทุกคนเกิดมาแล้วได้รับการศึกษาเหมาะแก่อดตภาพ นักหมายความว่าต้องจัดการศึกษาอย่างแผนปัจจุบัน คือ แผนเส้นราบ ไม่ใช่แผนเส้นตั้ง หรือที่เรียกว่า National Education นั่นเอง เพยต-ลกลส์ว่าเราเอาอย่างอินเดียมากเกินไป ทำไมไม่เอาอย่างญี่ปุ่น? ที่จริงกลายเป็นการตรงข้าม อินเดียเขาใช้แผน

เส้นตั้ง ญูนไซแผนเส้นรายเหมือนเราตั้งแต่เขาเริ่มจก
 ตลอดมา คือ ญูนเริ่มจกการเปลี่ยนแปลง Restoration
 พ.ศ. ๒๔๑๑ และได้ออกกฎหมายเกณฑ์ศึกษา พ.ศ.
 ๒๔๓๓ จำเพาะการจกอย่างแผนปัจจุบันต้องการปริมาณ
 ให้คนได้มีการศึกษาทั่วหน้าตามเหมาะแก่อดีตภาพ หมายถึง
 เอาชั้นประถม มัธยม อุดม ทั้งสามัญและวิสามัญประกอ
 กัน ปริมาณ Quantity จึงต้องมาก่อนรส Quality ซึ่ง
 ต้องค่อยทำค่อยไป โดยวิธีตั้งหน้าผกหัดครูไซแทนครู
 ที่ไม่เคยผกหัด ขาพเจายนยน์ทุกเมื่อ และทุกแห่ง
 ว่าแผนเก่าดีสำหรับครึ่งกะโนน แต่สำหรับทกวณนไซ
 ไม่ได้ ต้องไซแผนปัจจุบัน และแผนปัจจุบันต้องรวบรวม
 รศเอาปริมาณก่อน แล้วค่อยแก้ให้คนเข่นลาคย ทจะ
 ให้ได้ทั้ง Quantity และ Quality ไปตั้งแต่ตนมือ เบนวิธี
 ของผู้จะไม่ทำ เพราะเป็นของทำไม่ได้ เป็นข้อแก้คว
 ทชะงก ผลของการจกการศึกษา ผดสมัยผดแผน คือ
 ะไร โปรดดูสามประเทศที่กล่าวแล้ว คนฉลาดมีการ

คึกษาสองสามคนเป็นราชสีห์ ึ่งคนมีคหุ่มมากผู้ขาดการ
 คึกษา ุจนำฝูงโคกระบือ ทำลายความสงบทั้งควย วิช
 ประหัตประหารอย่างเลนิน, ทโรสกี, ชุนยัคเซ็น และวิช
 ไม่ประหัตประหารอย่างนายคณทั, นายทาส ของอินเดีย
 โดยอาศัยอิสสรภาพเป็นธง อิสสรภาพนเองที่มาเปลี่ยน
 สมัยให้ของ ไซวิช การคึกษาแผนปัจจุบันแทนแผนเก่า ถ้า
 อย่างแต่ก่อน ที่เราไม่มีคน ขอมือขาว หรือ อังกฤษมี
 Feudal System ร้อยคนพันคนเป็นใจเดียว คือใจของ
 นาย การคึกษาแผนเก่าก็เหมาะที่สุด รส เป็นใหญ่กว่า
 ปริมาณ ก็จัดได้อย่าง งตงาม คน หรุๆ ใน กรุงเทพ ฯ
 ก็ให้การคึกษากันให้เต็มที่ เงินมีพอจะลงทุนทำไรทุ่เมเท
 ลงไปทีกรุงเทพ ฯ พวกแตกเลียงควายตามหัวเมืองจะ
 แยก โง่อยู่ต่อไปอีกเท่าไรก็ช่างมัน โตะชนใหม่แรงหา
 เงินมาเสียภาษีช่วยพวกเราก็ดแล่วกัน จำเพาะพระเจ้า
 อยู่หัวของเราก็ดไ้พระราชทานราชอภัยทานแล่ว พระราช
 ทานอิสสรภาพแก่ราษฎรของท่านทั่วหน้าแล่ว แผนการ

ศึกษาสำหรับโบราณที่เพราะชนเพราะเหล่า จึงเป็นอัน
ถ้าหลังสมัยไปก้วย เวลานอนเคยรู้สึกผิดแล้ว กำตั้ง
จักการเกณฑ์ศึกษากันหลายมณฑล และมณฑลของ
เขาก็ปาน ๆ กับประเทศของเรา

เมื่อคำถามข้อ (๑) ตกลงไปแล้ว ข้อ (๒) ก็ตอบ
ง่าย คือว่ากรุงเทพ ฯ ยังไม่พร้อมที่จะใช้พระราชบัญญัติ
ประถมศึกษา หัวเมืองไหนเขาพร้อมก่อนเขาก็ใช้ก่อน
การ ศึกษา ประชาชาติ เป็นการ ท้องที่ ไม่ต้องคอยกัน
ความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติก็เช่นเช่นนั้น ไม่ต้อง
การให้ทำขดต่อทำขดเป็นลูกคุ่มด่วงกัน ทุนเก็บไถ่จาก
ทำขดไหนจึงให้ส่งวนใช้เพราะทำขดนั้น การจำแนก
การเป็นส่วนรัฐบาลกลาง และรัฐบาลท้องที่ ซึ่ง ทาง
ศึกษาของเราเรียกว่ารัฐบาลและประชาชาติมาแล้วนี้ ไม่
ใช้ความรู้ใหม่ ไม่ต้องอธิบาย และข้าพเจ้าก็ไม่ประสงค์
จะบอกหนังสือส่งนรราช

ยังมีคำกล่าวของเพชตลกสัททชาพเจ้าเห็นด้วยกับพอลก
 ว่าเป็นไม่สำคัญ เช่น คำเสียศีล ข้าราชการ กระทรวงศึกษา
 ว่าเป็นผู้ไต่รับการศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่ไม่พ่ายเรือ
 ลำเคี้ยวกัน เงินเดือนครุทำเกินไป คนก็ยกว่าตำแหน่ง
 ตั้งแต่หัวหน้าไม่มีปริญญาของมหาวิทยาลัยลำเคี้ยวลงไปเป็น
 ชั้น ๆ ตามหน้าที่ ทำไมคนจึงส่งบุตรไปโรงเรียนวัฒนา
 วิทยาลัย ไม่ส่งไปโรงเรียนราชินี (ผู้คิดคงไม่ทันนึกว่า
 โรงเรียนทั้ง ๒ นั้นเป็นโรงเรียนราษฎร์ด้วยกัน และโรง
 เรียนราชินี มีนักเรียนแน่นเหมือนโรงเรียนอื่น ๆ ใน กรุง
 เทพ ฯ) ทำไมกระทรวงไม่บังคับศาลให้ครูเข้าแบบที่มีจรรยา
 ศี และเงินเดือนดี มีโรงเรียนอาชีพดี การลูกเสือ
 ซึ่ง เป็นที่ชอชอบใจ นั้นอย่าให้เสื่อมเสีย เพราะ ข้าราชการที่
 จรรยาบกพร่องไปทำเยี่ยงอย่างทางไม่ดี (ผู้กล่าวคงไม่
 ทันนึกว่าลูกเสือที่นั่นไม่เหมือนทองกฤษ กองลูกเสืออยู่
 ในโรงเรียน วิชาลูกเสืออยู่ในหลักสูตรหลวง ตัวลูก
 เสือคือนักเรียน ผู้ฝึกหัดคือครู การลูกเสือเป็นอุปการณ

~~~~~

แห่งโรงเรียนในวงของโรงเรียนนั่นเอง ไม่ใช่คนละพวก
 คนละส่วนเหมือนของอังกฤษผู้ตนคิดตั้งการลูกเสือ ขอ
 ทกทวงมโนสำเนาเหล่านี้เกี่ยวด้วยราชการกระทรวงศึกษา
 ให้แล้วแต่กระทรวงศึกษาคิดว่า ในทันทีควรพดกันแต่
 ทางการซึ่งเป็นขบวนการศึกษาของบ้านเมืองเท่านั้น

ความเห็นเรื่องวัดเป็นโรงเรียนพระเขนกร เขนกร
 ถอยหลังเขาคลอง มีเหตุและใช้เหตุ พดได้ด้วยกันทั้ง
 สองฝ่าย ถ้าทำได้เป็นการคนก ขาพจากเห็นด้วย แต่คร
 สมัยจะตองผูกติด ทงการสอน และ วิชา ที่จะสอน ใคร
 จะเป็นผู้หัด? ถ้าทำได้ตามตองการ ของสมัย จะเป็นไรไป
 กลบวิเศษใหญ่, และเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองมาก.

มีความเห็นสำคัญของเพยตลกสลอกขอหนึ่ง เขนขอ
 สดทาย เรื่องแบบเรียน ซึ่งทำให้พอดกทงมาก คือ ม
 คำทกกว่า แบบเรียนของเรามีแต่สำหรับชนต่ำ ๆ ซึ่ง
 ข้าราชการชั้นสูงไม่มีปริญญาเป็นผู้แต่ง ถ้ากรมตำรา
 ไม่เต็มไปทั่วเขตทิศในวิชาต่าง ๆ จะแต่งแบบเรียน

ซึ่งบางคนก็ทราบว่าใน มหาวิทยาลัย ด้วยความช่วยเหลือ
ของร็อกกีเฟลเลอร์มูลนิธิ ๖ คนแล้ว ยังกำลังมาอยู่อีก
ศาสตราจารย์เหล่านี้จะให้เขาสอนวิชา ของ เขาใน ภาษา
ไทยก็น่าสงสารนัก ทุกคนต้องสอนได้ ในภาษาอังกฤษ
เขาได้นักเรียนมัธยมบริบูรณ์เป็นศิษย์ ถึงความรู้ภาษา
อังกฤษจะยังไม่ดีนัก ก็เห็นเขาทำงานกันได้ และดู
เป็นที่พอใจของศาสตราจารย์ด้วย แยกเรียนใน ภาษา
อังกฤษเท่าที่มีในโลกเห็นจะพอแล้วกะมัง จึงไม่ได้ยิน
ศาสตราจารย์คนใดบอกว่าขาดแยกเรียนในภาษาไทย ศาส-
ตราจารย์ ต่างประเทศ เหล่านี้ เขา มา ชั่ว คราว เรียก ว่า
Visiting Professors เมื่อ อาจารย์ไทย ที่มี ปริญญา ถูก
เลือก และ ใ้รับทุนเรียน ไปเรียนวิชา ฉะเพาะ ชั้น Post
graduate ที่ต่างประเทศสำเร็จกลับมาแล้ว เขาเป็นผู้ช่วย
ของ ศาสตราจารย์ต่างประเทศ เหล่านี้ จนครบแก่เวลา แล้ว
ใครก็มักจะไปทำหน้าที่ศาสตราจารย์ต่อไปกะมัง ศาส-
ตราจารย์ไทยเหล่านี้เอง จะต้องรับหน้าที่แต่งแยกเรียนไทย

ชั้นสูง ๆ ในภายหน้า ซึ่งจะเขาวรรทไต่แบบเรียนชั้นต่ำ ๆ
 ทุกวนนนั้นเอง. ข้าพเจ้าเคยไปประเทศญูน ทั้งมหา
 วิทยาลัยกรุงโตเกียว และเที่ยวโตที่ข้าพเจ้าไปเยี่ยม ข้า
 พเจ้าได้ เห็น ศาสตราจารย์ต่าง ประเทศ แสดง ปาฐกถาใน
 ภาษากางประเทศทั้ง ๒ แห่ง และเมื่อเวลานั้นมหาวิทยาลัย
 ของเขาก็คงเป็นบกแผ่นแล้ว มหาวิทยาลัยหลวงมดงส์แห่ง
 ยังมีมหาวิทยาลัยราษฎรอีกต่างหาก

พ่อถักหัวเราะขันความเห็นของเพี้ยตลกส์ และขัน
 ความไม่เห็นของตัวเอง แล้วกล่าวคำเป็นคติว่า

คน คนเดียวกันมีปริญญาดีกว่าไม่มี.

เพียง คำให้การ ของคู่ความอย่าพึ่งเอามาตั้งเป็นคำ
 ตัดสินของศาล.

คำตัดสินไม่ผิดคือคำตัดสินจากที่โตสืบสวนทวนพะยาน
 สิ้นเชิงแล้ว.

ข้าพเจ้าเตือนว่า ระวัง พ่อถัก จะตั้งตน บอกหนังสือ
 สังฆราช แน่ละ.